

Сарајево, 24.08.2020. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 17.08.2020.- 21.08.2020.**

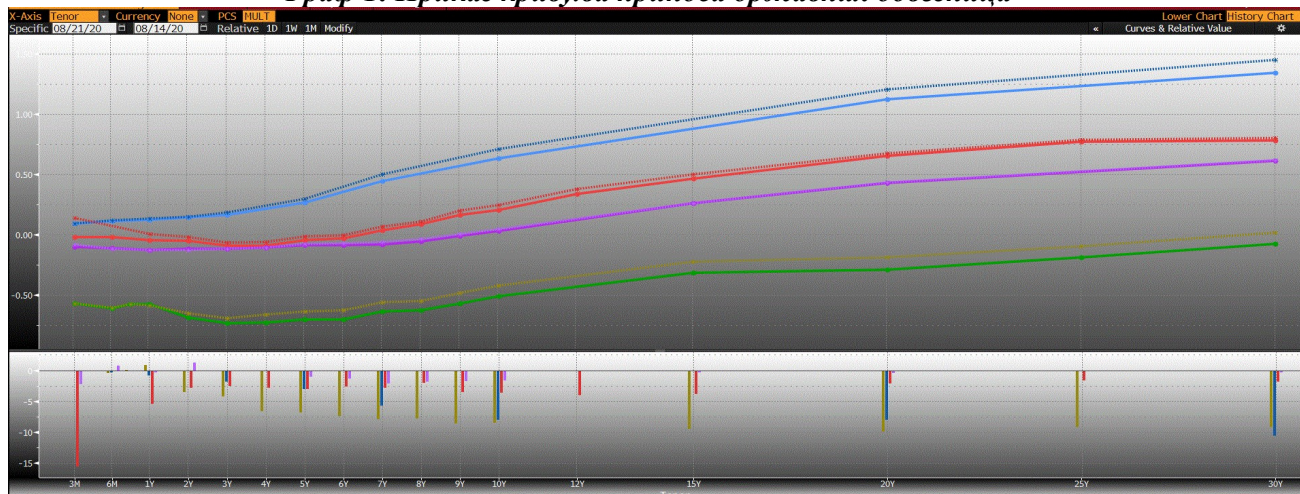
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	14.8.20	-	21.8.20		14.8.20	-	21.8.20		14.8.20	-	21.8.20		14.8.20	-	21.8.20	
2 године	-0,65	-	-0,68	↘	0,15	-	0,14	↘	-0,02	-	-0,05	↘	-0,11	-	-0,11	→
5 година	-0,63	-	-0,70	↘	0,29	-	0,26	↘	-0,02	-	-0,05	↘	-0,07	-	-0,08	↘
10 година	-0,42	-	-0,51	↘	0,71	-	0,63	↘	0,24	-	0,21	↘	0,05	-	0,03	↘

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	14.8.20	-	21.8.20	
3 мјесеца	-0,540	-	-0,542	↘
6 мјесеца	-0,606	-	-0,610	↘
1 година	-0,565	-	-0,554	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 21.08.2020. године (пуне линије) и 14.08.2020. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне су, за разлику од седмице раније, када је забиљежен приличан раст, током прошле седмице смањени. Приноси њемачких обвезница су забиљежили пад између 3 и 9 базних поена, а највеће промјене су поново забиљежене код обвезница са дужином роком доспијећа. Приноси италијанских обвезница у посматраном периоду су, такође, смањени између 4 и 5 базних поена. Већ на почетку прошле седмице у фокус тржишних дешавања су дошли објављени подаци који указују на раст броја инфицираних коронавирусом, посебно у Француској, а након тога и у Немачкој, те још неким мањим европским државама. Наведено је довело до тога да Шпанија, Италија и Грчка уведу одређена ограничења која се тичу рада услужних дјелатника. Канцеларка Меркел је одбацила могућност било какве врсте попуштања мјера које су уведене због корона вируса, те изјавила да број заражених, који је удуплан у посљедње три седмице, мора бити доведен под контролу. Крајем седмице Меркел је позвала лидере Европе да заједно раде на томе да се избјегне затварање економија, те је изјавила да се „политички жели избјећи затварање

граница по било коју цијену, али да то подразумијева заједничку координацију“. Guardian је навео да ће Њемачка продужити програме који су уведени ради заштите радних мјеста на 24 мјесеца, што представља продужење од додатних 12 мјесеци. Deutsche Bundesbank је у мјесечном извјештају саопштила да очекује да би економија Њемачке могла биљежити брз и широко распрострањен опоравак, након контракције забиљежене у прољеће, која је била без преседана, али да би можда било потребно развијање вакцине за коронавирус прије него комплетан опоравак буде могућ. У овом извјештају Bundesbank упозорава да пандемија није обуздана на глобалном нивоу, те да ће се то одразити на извоз и индустријску производњу Њемачке, као и да ће до проналажења медицинског рјешења, економске активности у неким услужним дјелатностима, такође, остати ограничене. Поред неизвјесности које са собом носи поново ширење коронавируса, на крају прошле седмице су објављени PMI подаци за август који су били слабији од очекивања те су указали да изражен раст ових индикатора у јулу није настављен и у наредном мјесецу.

Према објављеном записнику са последње сједнице УВ ЕЦБ из јула, чланови су расправљали о обиму флексибилности у провођењу РЕПР програма, који је уведен као хитни програм због пандемије. Неки од чланова УВ су упозорили на даље повећање куповина обвезница у оквиру овог програма. ЕЦБ је на последњој сједници задржала непромијењену монетарну политику те пружила нешто више оптимистичне прогнозе о питању економског раста, али и саопштила да је још увијек могуће да употреби све до сада уведене стимулативне мјере како би се изборила са највећим икада забиљеженим економским колапсом. Међутим, објављени записник са сједнице указује на то да неки чланови УВ нису спремни за још једно повећање РЕПР програма, који тренутно износи 1,35 билиона EUR, те да чак виде простора да ЕЦБ у одређеној мјери обузда куповине. Потпредсједник ЕЦБ De Guindos је изјавио да чланице еврозоне треба да одржавају програме гаранција како би се осигурало несметано кредитирање компанија, те да банке треба да изврше консолидацију, како на домаћем тако и на међународном тржишту, с циљем убрзања процеса резања трошкова. Бивши предсједник ЕЦБ Draghi је, такође, упозорио владе да употребе масивне стимулансе који су уведени с циљем побољшања економија, или ће бити суочене са још једном дужничком кризом.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	0,4%	0,3%
2.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ЈУЛ	1,2%	0,8%
3.	Стопа инфлације – Аустрија	ЈУЛ	-	1,7%
4.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈУН	-	20,7
5.	Текући рачун – Италија (у милијардама EUR)	ЈУН	-	3,43
6.	PMI индекс прерађивачког сектора - ЕЗ (прелим.)	АВГ	52,7	51,7
7.	PMI индекс услужног сектора - ЕЗ (прелим.)	АВГ	54,5	50,1
8.	PMI композитни индекс - ЕЗ (прелим.)	АВГ	55,0	51,6
9.	Повјерење потрошача – ЕЗ (прелим.)	АВГ	-15,0	-14,7

САД

Током протекле седмице објављен је записник са последњег састанка FOMC-а, који је био више оптимистичан него што се очекивало, што је утицало на апрецијацију долара. Фед је у објављеном записнику констатовао да неће бити промјена у смјерницама монетарне политике на наредном састанку. Такође, истакнуто је да многи чланови FOMC-а сматрају да ће лимитирање приноса и одређивање циља имати само благе користи за које не постоји гаранција, што је дало допринос јачању долара. Тржиште је сада у ишчекивању детаља политике Феда који ће бити изнесени и анализирани 27-28. августа на симпозијуму у Jackson Holeu.

Републиканци у Сенату намјеравају да представе смањени стимулативни закон усљед застоја око новог плана за ублажавање пандемије, а који касни седмицама, према ријечима два републиканца из Сената. Легислатива би укључила седмичних 300 долара помоћи за незапосленост, новац за мала и средња предузећа и додатна средства за финансирање поштанске службе САД. Ова

легислатива би представљала смањену верзију легислативе вриједне 1 билион долара, који су сенатори представили крајем јула као контрапродукт плана вриједног 3,5 билиона долара, а који је у мају усвојен од стране демократа.

Предсједник Феда из St. Louisa Bullard очекује да ће САД имати боље перформансе него што то очекују многи аналитичари, а разлог томе је то што грађани и бизнисмени уче да усвајају ризике коронавируса, пренио је Reuters. Bullard очекује да ће економија САД забиљежити контракцију од 4% у овој години док постоји консензус да ће пад износити 6,5%. Bullard сматра да постоје бројне могућности као и да бројни индикатори биљеже раст и пад, али да, у основи, економија иде у бољем правцу. Према његовом мишљењу, бизниси ће бити у могућности да дјелују успјешније у другој половини 2020. године.

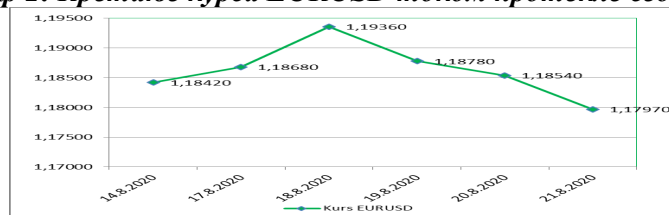
Након што је у четвртак Biden прихватио номинацију за предсједника САД испред демократа, администрација предсједника Trumpa је почела да разматра заобилажење регулаторних стандарда САД са циљем убрзања примјене експериментална вакцине против КОВИД-19 из Велике Британије, а која би се употребила у САД прије предсједничких избора, навеле су три особе блиске са овим планом, а пренио BIS.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	НАНВ индекс домаћинства АВГ	74	78	72
2.	Индекс започетих кућа (М/М) ЈУЛ	5,0%	22,6%	17,5%
3.	МВА апликације за хипотекарне кредите 14. август	-	-3,3%	6,8%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 15. август	920.000	1.106.000	971.000
4.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 8. август	15.000.000	14.844.000	15.480.000
5.	PMI прерађивачки сектор Р АВГ	52,0	53,6	50,9
6.	PMI услужни сектор Р АВГ	51,0	54,8	50,0
7.	PMI композитни индекс Р АВГ	-	54,7	50,3

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,18420 на ниво од 1,17970.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економија Велике Британије се неће у потпуности опоравити од садашњег историјског економског пада за барем још двије године, сматрају економисти који су учествовали у анкети коју је провео Reuters, док постоје веома благе шансе да ће ВоЕ увести негативне каматне стопе како би утицала на економски раст. Током прошлог квартала када је утицај пандемије био најизраженији, економија је забиљежила контракцију од 20,4%. Ипак, како су бројна ограничења укинута, учесници анкете Reutersa, која је проведена од 14. до 19. августа, очекују да би економија у овом кварталу могла забиљежити раст од 15,1%. ВоЕ је у овом мјесецу саопштила да се економија неће вратити на нивое прије пандемије до краја 2021. године, док 20 економиста од укупно 23, колико је у анкети учествовало, сматрају да ће бити потребне двије године док се економија не опорави. Само троје економиста сматрају да ће се то десити унутар двије године.

Анкета у којој је учествовало скоро 70 економиста показује да би економија Велике Британије у овој години могла забиљежити контракцију од 9,7%, али да би у 2021. години могла биљежити раст од 6,2%. У најгорем сценарију економија би у овој години могла да биљежи контракцију од 14,2%. Поред ових проблема Велика Британија се суочава и са проблемом постизања трговинског споразума са ЕУ прије него истекне транзицијски период крајем ове године. Анкета Reutersa

показује да економисти очекују постизање споразума, док 30% сматра да се договор неће постићи до краја транзицијског периода.

Почетком овог мјесеца гувернер BoE Bailey је изјавио да пројекције BoE за стопу незапослености износе 7,5% до краја ове године, али је упозорио да овај податак може бити и лошији. Свеукупно, економски индикатори указују на неке забрињавајуће трендове са којима се Велика Британија суочава, истакао је Соорег, економиста Маркита. Приходи запослених су оштро смањени, док истраживање којим се мјери сигурност посла остаје и даље значајно у негативној територији како се приближава крај подршке владе. Остали индикатори који се везују за потрошаче, попут малопродаје, су показали снажнији напредак након рестрикција које су ублажене, иако докази који долазе од стране компанија и даље дају мјешовите резултате.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Ригхтмове цијене кућа (Г/Г) АВГ	-	4,6%	3,7%
2.	Инфлација (Г/Г) ЈУЛ	0,6%	1,0%	0,6%
3.	Gfk повјерење потрошача АВГ	-25	-27	-27
4.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) ЈУЛ	28,3	25,9	28,8
5.	Малопродаја (Г/Г) ЈУЛ	0,1%	1,4%	-1,6%
6.	PMI прерађивачки сектор Р АВГ	54,0	55,3	53,3
7.	PMI услужни сектор Р АВГ	57,0	60,1	56,5

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и благо у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,90489 на ниво од 0,90119, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3086 на ниво од 1,3090.

ЈАПАН

БДП Јапана у другом кварталу је забиљежио рекордно смањење, што је већ трећи узастопни квартал да БДП биљежи контракцију. Сматра се да је овакво смањење БДП-а избрисало бенефите стимулативне политике, познате под називом „Abenomics“, представљене од стране премијере Абеа крајем 2012. године. Поређења ради, у првом кварталу 2009. године, када је колапс Lehman Brothers изазвао пометњу на финансијским тржиштима, БДП Јапана је забиљежио контракцију од 17,8% на годишњем нивоу, док је сада тај пад износио 27,8%, што представља рекордно смањење од 1980. године од када се води званична упоредива евиденција. Слаби подаци о економским активностима у Јапану су утицали на пад јапанских индекса акција почетком прошле седмице, па је тако Nikkei индекс смањен током прошле седмице, након што је у седмици раније биљежио константан раст.

За Јапан су током прошле седмице објављени још неки битни економски показатељи који указују на и даље присутне потешкоће са којима се ова извозно оријентисана економија суочава. Тако је у јулу настављено смањење извоза, а према наводима Министарства финансија највећи утицај на наставак пада извоза има још увијек изражен пад извоза аутомобила и аутомобилских дијелова. Такође, у истом мјесецу стопа инфлације је забиљежила раст, али је стопа која искључује цијене хране, у истом мјесецу стагнирала у односу на претходни мјесец. Овакав податак не иде у прилог цјеновном замаху и указују на могућност да ће овај замах тешко бити достигнут након што је пандемија изазвала највећу контракцију економије икада забиљежену. Овај податак је битан јер показује да инфлација није забиљежила раст чак и након што се економија поново отворила, а поред тога Јапан се већ годинама бори са ниском инфлацијом. Упркос смањеним прогнозама за инфлацију у Јапану гувернер BoJ Курода је у више наврата поновио да он још увијек сматра да је низак ризик да Јапан поново западне у дефлацију.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (квартално) прелим. II квартал	-7,5%	-7,8%	-0,6%
2.	БДП (Г/Г) прелим. II квартал	-26,9%	-27,8%	-2,5%
3.	Трговински биланс (у милијардама ЈПЈ) ЈУЛ	-86,5	11,6	-269,3
4.	Извоз (Г/Г) ЈУЛ	-20,9%	-19,2%	-26,2%
5.	Увоз (Г/Г) ЈУЛ	-23,0%	-22,3%	-14,4%
6.	Поруџбине основних машина (Г/Г) ЈУН	-17,5%	-22,5%	-16,3%
7.	РМІ композитни индекс (прелим.) АВГ	-	44,9	44,9
8.	Стопа инфлације ЈУЛ	0,3%	0,3%	0,1%
9.	Стопа инфлације (искључујући цијене хране) ЈУЛ	0,1%	0,0%	0,0%

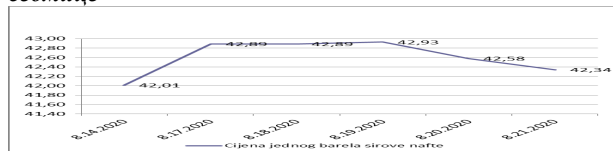
ЈПЈ је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPЈ забиљежио пад са нивоа од 126,24 на ниво од 124,81. ЈПЈ је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPЈ забиљежио пад са нивоа од 106,60 на ниво од 105,80.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 42,01 USD (35,48 EUR).

Током протекле седмице цијена нафте се и даље одржавала у интервалу од око 42 долара по барелу. Почетком седмице забиљежен је благи раст цијене нафте под утицајима појачаног оптимизма да економски опоравак ипак постоји, што је подстакло раст тражње за нафтом. Такође, дошло је до раста акцијских индекса у САД, Европи и Азији, што је дало подршку цијени нафте. Наредног дана цијена нафте је била под утицајима забринутости да би ширење пандемије могло утицати на пад тражње за нафтом, док би ОПЕКС+ наставио са истом понудом, а што би водило нагомилавању залиха. Ипак, ове вијести нису имале значајнији утицај на промјену цијене нафте. Средином седмице агенција ЕИА је објавила вијест да су залихе нафте и плина у САД у прошлој седмици смањене за 1,6 милиона барела, док су залихе плина смањене за 3,3 милиона барела. Ове вијести су дале подршку расту цијене. Цијена нафте је у четвртак смањена, након што су објављени лошији подаци са тржишта рада у САД, али и због опрезнијих сигнала ОПЕКС+ везано за тражње за нафтом због пандемије. Крајем седмице објављени су економски подаци за економију Европе који су указали на то да постоји слабљење у замаху опоравка, што узрокује забринутост око тражње за нафтом. Поред тога, током протекле седмице Фед, као и ОПЕКС+ су изразили забринутост око очекивања раста глобалне економије као и тражње за нафтом. У сваком случају, на крају прошле седмице цијена нафте је повећана за 0,79% у односу на седмицу раније, углавном због податка да су залихе нафте у САД смањене. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 42,34 USD (35,89 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одржавање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.945,12 USD (1.642,56 EUR). Почетком седмице злато је имало тенденцију раста, те је у моментима премашило ниво од 2.000 долара по унци. Подршку цијени злата дао је слаб долар и нижи приноси у САД. Поред тога, поновни раст заражених вирусом КОВИД-19 у свијету, посебно у САД и Индији, такође су дали допринос расту цијене, као и очекивања инвеститора да ће се Фед суздржати од даље подршке економији. До средине седмице злато је одржавало растући тренд, како су инвеститори били у ишчекивању објављивања записника са посљедње сједнице FOMC-а. Након што је објављен записник, из којег је било јасно да Фед неће уводити измјене у политици на наредном састанку, цијена злата је почела да биљежи смањење. Крајем седмице цијена злата је била под утицајима лоших показатеља са тржишта рада у САД, слабљења долара, те информација које су објављене у посљедњем записнику Феда. Записник са посљедње сједнице FOMC-а је показао да су чланови овог тијела исказали забринутост јер се економија суочава са значајним неизвјесностима, те да ће додатни стимуланси можда бити потребни, иако су ублажили потребу за интервенцијама на криву приноса. Током трговања у петак цијена злата је наставила да биљежи смањење под утицајем апрецијације долара. Ипак, и даље на цијену злата снажан утицај имају очекивања око опоравка након пандемије. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.940,48 USD (1.644,89 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 0,24%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

